

Zadeva C-683/23**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

14. november 2023

Predložitveno sodišče:

Juzgado de Primera Instancia n° 19 de Barcelona (prvostopenjsko sodišče št. 19 v Barceloni, Španija)

Datum predložitvene odločbe:

10. oktober 2023

Tožeča stranka:

Encarna

Tožena stranka:

Elías

Predmet postopka v glavni stvari

Postopek deljenega skrbništva mladoletnice – Deljene roditeljske pravice – Predlog za izvršbo – Varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov – Zakonitost obdelave osebnih podatkov v okviru postopka – Posredovanje, ki ne temelji na privolitvi posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ali na pravo Unije ali države članice

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Predlog za sprejetje predhodne odločbe o razlagi – Člen 267 PDEU – Združljivost nacionalne prakse z Uredbo (EU) 2016/679 – Posredovanje osebnih podatkov, ki ne temelji na privolitvi posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ali na pravo Unije ali države članice – Pogodba o delovanju Evropske unije – Člen 16(1) – Varstvo osebnih podatkov – Listina Evropske unije o temeljnih pravicah – Členi 7, 8, 24, 47 in 52 – Istanbulska konvencija – Člen 48(1) – Evropska konvencija o človekovih pravicah – Člen 8

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je to, da sodišče, ne da bi bilo to določeno z zakonom ali drugim predpisom, starševskemu koordinatorju posreduje osebne podatke strank ter deklic, dečkov in najstnikov ter mu odobri dostop do njihovih osebnih podatkov, ki se obdelujejo v arhivih tretjih oseb (vključno z zdravstvenimi), kršitev člen 6(4) Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016?
2. Če sodišče sme posredovati osebne podatke strank ter deklic, dečkov in najstnikov, ali je to, da sodišče navedene podatke posreduje starševskemu koordinatorju, kršitev člena 16 PDEU ter členov 7 (spoštovanje zasebnega in družinskega življenja), 8 (varstvo osebnih podatkov) in 52 (obseg pravic in načel ter njihova razlaga) Listine EU o temeljnih pravicah ?
3. Ali je posredovanje podatkov starševskemu koordinatorju brez predhodnega zaslišanja mladoletnika o tem in brez ocene največje mladoletnikove koristi v skladu s členom 6(4) Uredbe (EU) 2016/679 v povezavi s členom 24 Listine?
4. Ali je to, da se podatki o mladoletniku posredujejo starševskemu koordinatorju, zato da sprejme odločitve v zvezi z izvrševanju roditeljskih pravic in/ali skrbništvom in varstvom in/ali ureditvijo stikov v primerih nasilja, kršitev člena 48(1) Istanbulske konvencije, ki prepoveduje uporabo obveznih alternativnih sredstev za reševanje sporov, vse navedeno v povezavi s členoma 7 in 24 Listine?
5. Če sodišče sme posredovati osebne podatke strank in morajo nagrado starševskemu koordinatorju kot posledico navedenega posredovanja nujno plačati stranke, ker jim je to naložilo sodišče, čeprav so upravičene do brezplačne pravnepomoči, ali je to kršitev člena 47 Listine (pravica do učinkovitega pravnega sredstva)?

Navedene določbe mednarodnega prava in prava Unije

Člen 6(4) Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 (v nadaljevanju: Uredba 2016/679)

Členi 7, 8, 24, 47 in 52 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina)

Člen 8 Evropske konvencije o človekovih pravicah

Člen 48(1) Istanbulske konvencije

Splošna pripomba št. 14 Odbora Združenih narodov za pravice otrok iz leta 2013

Navedene določbe nacionalnega prava

Člen 8 Ley Orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de Protección de Datos Personales y garantía de los derechos digitales (sistemski zakon 3/2018 z dne 5. decembra 2018 o varstvu osebnih podatkov in zagotavljanju digitalnih pravic; v nadaljevanju: LO 3/2018)

Člen 236d Ley Orgánica del Poder Judicial (sistemski zakon o sodstvu)

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 Encarna in Elías sta bila v partnerskem razmerju od sredine leta 2017 do konca novembra 2019. Leta 2017 se jima je rodila hčer María.
- 2 Po njunem razhodu je Juzgado de Primera Instancia n° 19 de Barcelona (prvostopenjsko sodišče št. 19 v Barceloni, Španija) 16. junija 2020 odločilo, da se roditeljske pravice v zvezi z mladoletnico deljene, skrbništvo in varstvo pa se dodelita Encarni.
- 3 Juzgado de Instrucción n° 1 de Tremp (preiskovalno sodišče št. 1 v Trempu, Španija) je 28. junija 2020 v okviru preiskave zaradi kaznivega dejanja poskusa umora Marie spremenilo ureditev skrbništva in varstva mladoletnice, ki je bila dodeljena Elíasu, ter Encarni izreklo prepoved približevanja Elíasu in njuni hčeri ter komuniciranja z njima.
- 4 Juzgado de Primera Instancia n° 19 de Barcelona (prvostopenjsko sodišče št. 19 v Barceloni) je 30. aprila 2021 izdalo sodbo, s katero je potrdilo ureditev deljenega skrbništva in vzgoje, ki sta ga sklenila Encarna in Elías v zvezi z Marío, in ohranilo prepoved približevanja, ki jo je izreklo Juzgado de Instrucción n° 1 de Tremp (preiskovalno sodišče št. 1 v Trempu).
- 5 Encarna je 20. marca 2023 pri Juzgado de Primera Instancia n° 19 de Barcelona (prvostopenjsko sodišče št. 19 v Barceloni) proti Elíasu vložila predlog za izvršbo sodbe z dne 30. aprila 2021, ker naj ta ne bi spoštoval določil navedene sodbe. Elías je vložil ugovor zoper predlog za izvršbo, ki ga je vložila Encarna, ta ugovor pa je zadnjenavedena izpodbijala. Poleg tega je Encarna predlagala, naj sodišče po nujnem postopku imenuje starševskega koordinatorja, ki bo delal na normalizaciji razmerja med njo in Elíasom.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 6 Elías nasprotuje predlogu za imenovanje starševskega koordinatorja, ki ga je vložila Encarna, ker naj ne bi bil utemeljen in ker bi bil, če bi mu sodišče ugodilo, prikrajšan za obrambo ter bi bila kršena njegova temeljna pravica do učinkovitega pravnega sredstva.

- 7 Encarna trdi, da obstaja spor med staršema, ki vpliva na odnos vsakega od staršev z mladoletnico. Njeno razmerje z Marío naj bi bilo omejeno na obiske na točki za stike, tako da naj bi se lahko o vprašanjih v zvezi s svojo hčerjo seznanjala le prek Elíasa, ki mu je bilo dodeljeno skrbništvo. Vendar naj ta ne bi komuniciral z Encarno, sprejemal naj bi enostranske odločitve ter ji prikrival zdravstvene in vsakodnevne informacije o Maríi, čeprav imata deljene roditeljske pravice.
- 8 Državno tožilstvo meni, da je primerno, da sodišče imenuje starševskega koordinatorja, da bi se olajšali odnosi med Mariinimi starši. Poleg tega nasprotuje predložitvi drugega vprašanja za predhodno odločanje.

Kratka predstavitev utemeljitve predloga za sprejetje predhodne odločbe

- 9 Funkcija starševskega koordinatorja ni urejena niti v katalonskem niti v skupnem španskem pravu. Nekateri oddelki sodišč za družinsko sodstvo se zanje odločijo, kadar med starši pride do konfliktov pri izvajanju roditeljskih pravic, skrbništva in varstva ali ureditve stikov. Sodišča včasih določijo posredovanje starševskega koordinatorja v primerih nasilja med staršema ali nad mladoletnikom, ne da bi zaslišali stranke ali mladoletnika in ne da bi bilo mogoče zahtevati izločitev starševskega koordinatorja ali nasprotovati njegovemu imenovanju.
- 10 Ko je starševski koordinator imenovan, deluje na podlagi sodne odredbe, ki nima podlage v zakonskih določbah ali drugih predpisih, in ne da bi bilo v zvezi s tem potrebno soglasje strank ali zaslišanje mladoletnika. Storitve starševskega koordinatorja plačajo starši, tudi če jim je bila priznana brezplačna pravna pomoč.
- 11 Kadar se odredi starševski koordinator, je običajno, da sodišče odredi njegovo imenovanje po izdaji sodbe. Funkcija se običajno dodeli osebi, usposobljeni na področju psihologije, mediacije ali socialnega dela, ki ni del osebja sodišča. Njegova naloga je seznaniti se s položajem družine in prilagoditi izvajanje sistema varstva, stikov ali roditeljskih pravic, določenih s sodbo, za kar lahko sprejema odločitve, ki vplivajo na mladoletnikovo družinsko življenje.
- 12 Da bi starševski koordinator lažje opravljal svoje naloge, ima dostop do identifikacijskih podatkov, ki jih je družina zagotovila sodišču za vodenje družinskega postopka. Pooblasti se ga tudi za dostop, med drugim, do zdravstvenih in šolskih podatkov mladoletnika ter da se lahko obrne na organe, institucije, zdravstvene službe, šole in druge ustanove, da bi dostopal do vseh podatkov o družinski enoti in o širši družini, za katere meni, da so potrebni, vključno s zaupnimi podatki, kakršne so zdravstvene informacije.
- 13 V LO 3/2018 je določena možnost posredovanja osebnih podatkov za izpolnjevanje namenov, ki so neposredno povezani z zakonitimi nalogami posredovalca in prejemnika, če obstaja privolitev in kadar je posredovanje dovoljeno z zakonom. Po mnenju predložitvenega sodišča sta tako delovanje starševskega koordinatorja kot posredovanje podatkov strank in mladoletnikov pravno sporna, ker ne temeljita niti na privolitvi posameznikov, na katere se

nanašajo osebni podatki, niti nista dovoljena z zakonom. Meni, da bi ta praksa torej lahko posegla v temeljno pravico do varstva osebnih podatkov iz člena 6(4) Uredbe 2016/679 v povezavi s členi 7, 8, 47 in 52 Listine.

- 14 Po mnenju predložitvenega sodišča lahko posredovanje podatkov starševskemu koordinatorju brez presoje največje mladoletnikove koristi ali njegovega predhodnega zaslišanja krši člen 6(4) Uredbe 2016/679 v povezavi s členom 24 Listine.
- 15 Poleg tega je lahko navedeno posredovanje podatkov v primerih nasilja med starši ali nad mladoletnikom v nasprotju s členom 48(1) Istanbulske konvencije, ki prepoveduje uporabo obveznih alternativnih sredstev za reševanje sporov, v povezavi s členoma 7 in 24 Listine.
- 16 Nazadnje, navedeno sodišče meni, da se lahko s tem, da starši plačajo nagrado starševskemu koordinatorju, ki jo naloži sodišče, tudi če jim je bila priznana brezplačna pravna pomoč, krši pravica do učinkovitega pravnega sredstva, določeno v členu 47 Listine.

DELOVNI DOKUMENT